

РЕШЕНИЕ

№ 20069

гр. София, 11.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 30.05.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калина Пецова

ЧЛЕНОВЕ: Димитрина Петрова
Искра Гърбелова

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **2303** по описа за **2025** година докладвано от съдия Калина Пецова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Образувано е по касационна жалба от Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), представлявана от процесуалния си представител юрк. Г., срещу решение №49 от 06.01.2025 г., постановено по НАХД № 12691 по описа за 2024 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 132-ри състав, с което е отменен Електронен фиш (ЕФ) № [ЕГН], издаден от АПИ, с който на „О.П.Елос-транспорт“ ООД, на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3, вр. с чл. 179, ал. 3б от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) е наложено административно наказание – „имуществена санкция“, в размер на 2500 лева, за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП.

С касационната жалба се иска отмяна на решението като незаконосъобразно и неправилно. Релевираните основания са за нарушение на материалния закон - касационно основание по смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 1 от Наказателнопроцесуалния кодекс (НПК). Оспорват се изводите на съда, че за нарушение на чл. 179, ал. 3б ЗДвП не е предвидена възможност за издаване на електронен фиш. Твърди се, че буквалното тълкуване на правната норма е довело до постановяване на неправилно решение. Нормата на чл. 189ж ЗДвП следва да се тълкува систематично, като се отчитат и другите текстове на ЗДвП, в които се съдържа регламентация на начина, по който следва да бъдат установявани и санкционирани нарушенията, свързани с неизплащане на дължимите пътни такси. Излага подробни съображения за неправилност и незаконосъобразност на решението. Пояснява, че наличната в чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП правна празнота касае единствено процесуалните правила, а при приравняването на ЕФ към АУАН и НП,

по отношение на правното му действие, не съществува и риск от ограничаване правото на защита на адресатите на нормата, защото ЕФ се обжалва по същия начин, както едно НП. Според касатора процесния ЕФ съдържа всички изискуеми по закон реквизити. Размерът на дължимата пътна такса, както и останалите посочени в обжалваното решение реквизити на ЕФ, не са сред задължителните атрибути на ЕФ, които са изчерпателно изброени в чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП. Смята, че мястото на извършване на нарушението е достатъчно точно описано. Искане за отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго по съществото на спора, с което да бъде потвърден ЕФ. Прави възражение за прекомерност на заплатеното от ответника по касация адвокатско възнаграждение.

В съдебно заседание касаторът, редовно уведомен, се представлява от юрк Г., която поддържа жалбата. Претендира разноси и прави евентуално възражение за прекомерност на претендирания адвокатски хонорар на ответника по касация.

Ответникът – не се явява и не се представлява. В представен подробен отговор по жалбата, взема становище за нейната неоснователност.

Представителят на Софийска Градска прокуратура дава заключение, че касационната жалба е неоснователна.

Административен съд София - град, двадесет и седми касационен състав, намира, че жалбата е подадена в срока по чл. 211 от АПК от надлежна страна и се явява допустима. Разгледана по същество, същата е неоснователна.

От фактическа страна СРС е установил следното:

На 14.08.2021 г., в 15:17 часа, ППС влекач „Д. ФТХФ 105.460 с регистрационен номер КН 0914 ВА , с технически допустима максимална маса 20500, брой оси 2, екологична категория ЕВРО 4, в състав ремарке с общ брой оси 5, с обща технически допустима обща максимална маса на състава 40000, се движело в Столична община, по път А-6 км 50+427, с посока нарастващ километър, който път бил включен в обхвата на платената пътна мрежа. Процесното ППС е собственост на дружество „О.П.ЕЛОС-ТРАНСПОРТ“ ООД. Установява се, че за сегмент [ЕГН] няма получена ТОЛ декларация и маршрутни карти, няма получена и платена ТОЛ декларация за сегмента, за предходен и следващ сегмент. Нарушението е установено с устройство №10181, представляващо елемент от система на събиране на пътни такси по чл. 10, т.1 от Закона за пътищата, която се намира на път А-6 км 50+427.

За нарушението е направен снимков материал, въз основа на който на дружеството бил издаден от АПИ, ЕФ за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено чрез електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 ЗП № [ЕГН]. С ЕФ, на основание чл. 10б, ал. 5 ЗП, на дружеството е определено да заплати такса в размер на 167 лева.

В ЕФ е посочено, че дружеството може да се освободи от административнонаказателна отговорност, ако в 14-дневен срок от получаване на ЕФ, заплати компенсаторна такса по чл. 10, ал. 2 ЗП, в размер на 750 лева. При плащане на компенсаторната такса в срок, ЕФ ще бъде анулиран.

Издаден е ЕФ за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено чрез електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата № [ЕГН], от АПИ, с който на дружеството, на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 във вр. с чл. 179, ал. 3б от Закона за движението по пътищата е наложено административно наказание – „имуществена санкция“, в размер на 2500 лева, за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП във вр. с чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП. Съдът е изложил и правните си изводи, за да отмени ЕФ. Приел, че не е спазена процедурата, предвидена в закона, за ангажиране на административнонаказателната отговорност на дружеството. Това е така, защото ангажирането на административнонаказателната отговорност по

чл. 179, ал. 3б ЗДвП с издаване на електронен фиш при условията на чл. 189ж ЗДвП е недопустимо. Законодателят не е предвидил възможност да бъде издаван ЕФ за това нарушение, като същото е следвало да се санкционира, като първо бъде съставен акт за установяване на административно нарушение, а в последствие – наказателно постановление. Отделно от това СРС е приел, че формулираното в електронния фиш административнонаказателно обвинение е неясно, тъй като не е посочено какъв е бил размерът на дължимата и неплатена такса и как е бил определен този размер, както и относно местонахождението на конкретния пътен участък – магистрала А-6 км 50+427 и дали той в действителност е бил включен в обхвата на платената пътна мрежа.

По тези съображения, подробно мотивирани, СРС е отменил ЕФ като издаден при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

Решението на въззивния съд е валидно, допустимо и правилно.

Отговорността на дружеството е ангажирана за нарушение на чл. 102, ал. 2, вр. чл. 179, ал. 3б ЗДвП, който предвижда наказание за собственик на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата. Според чл. 139, ал. 5 ЗДвП движението на пътни превозни средства по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, се извършва след изпълнение на съответните задължения, свързани с установяване размера и заплащане на пътните такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата.

Съгласно чл. 102, ал. 2 ЗДвП, собственикът е длъжен да не допуска движението на ППС по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ако за ППС не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 ЗП, според категорията на ППС.

В чл. 179, ал. 3б ЗДвП е предвидена санкция за собственик на ППС от категорията по чл. 10б, ал. 3 ЗП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП. Тази разпоредба се допълва от текста на чл. 187а, според който при установяване на нарушения по чл. 179, ал. 3-3б ЗДвП в отсъствие на нарушителя - каквото е процесното, се счита, че ППС е управлявано от собственика му. В ал. 2 е посочено, че когато собственик на ППС е юридическо лице, се налага имуществена санкция по т. 3 от същата алинея в размер на 2 500 лв., каквато санкция е наложена и в случая.

Съгласно чл. 39, ал. 4 ЗАНН, за случаи на административни нарушения, установени и заснети с техническо средство или система в отсъствие на контролен орган и нарушител, когато това е предвидено в закон, овластените контролни органи могат да налагат глоби в размер над необжалваемия минимум по ал. 2, за което се издава ЕФ. Следователно, за да бъде издаден ЕФ за процесното нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП, това трябва да е предвидено в закон.

Касационната инстанция споделя мотивите на въззивната инстанция, че законодателят е предвидил в разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП възможност за издаване на електронен фиш само и единствено за нарушения на чл. 179, ал. 3 ЗДвП, но не и за нарушения по чл. 179, ал. 3б ЗДвП, поради което издаденият електронен фиш за ангажиране отговорността на нарушителя за извършеното от него административно нарушение следва да бъде отменен само на това основание. Безспорно е, че новата редакция на разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, с която е допълнено, че „При нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение“ е влязла в сила от 13.02.2024 г., ДВ бр. 13 от 2024 г., което означава, че не съществува възможност за издаването на електронен фиш за това нарушение при липса на изрична норма за

това към момента на съставянето му.

Така, съгласно разпоредбата на чл. 189е, ал. 1 и ал. 2 ЗДвП актовете за установяване на административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - Зв се съставят от длъжностните лица на службите за контрол по чл. 165, чл. 167, ал. 3 - 3б и чл. 167а съобразно тяхната компетентност (ал. 1), като при установяване на нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б преди съставяне на акт за установяване на административно нарушение, контролните органи уведомяват нарушителя за възможността да заплати таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата. Когато актът за установяване на нарушението се съставя в отсъствие на нарушителя, възможността за заплащане на тази такса се предоставя с връчването на акта (ал. 2). Посочената разпоредба постановява, че за административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - Зв се съставят актове за административни нарушения, както и компетентността на органите, които ги съставят.

Възможност за съставяне на ЕФ е недопустимо да се извлече и от разпоредбата на чл. 167а, ал. 4 ЗДвП, където е уредено изграждането и поддържането от АПИ на информационна система, в която се издават и съхраняват докладите по ал. 3 и електронните фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3 - Зв. Същото важи и за разпоредбата на чл. 187а, ал. 4 ЗДвП, съгласно която вписаният собственик, съответно ползвател, се освобождава от административнонаказателна отговорност по ал. 1 и 2 във връзка с административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3б, ако в срок от 7 дни от връчването на акта за установяване на административно нарушение или ЕФ представи декларация, в която посочи данни за лицето, което е извършило нарушението, и копие от свидетелството му за управление на МПС. Нормата на чл. 187а, ал. 4 ЗДвП не предвижда изрично издаването на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП, а тя разглежда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност за нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3б, за които са издадени ЕФ или са съставени АУАН, без да се конкретизира ЕФ и АУАН за кое от нарушенията се отнасят.

Липсата на изрична законова разпоредба, предвиждаща възможност за съставяне на ЕФ, към датата на извършване на нарушението, за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП изключва възможността за съставяне на ЕФ за този вид административни нарушения. Като е издал процесния ЕФ, административнонаказващият орган е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, затова отменящото го решение на районния съд е правилно и следва да бъде оставено в сила.

Законодателят ясно и категорично е предвидил с един и същи закон, че установяването на конкретно нарушение става чрез съставяне на АУАН, а за друго, също така конкретно посочено нарушение може да се състави ЕФ. При това положение е недопустимо да се допълва съдържанието на законова разпоредба, предвиждаща административнонаказателна отговорност с аргументи от съдържанието на норми, уреждащи правомощията на държавни органи. Не може да обоснове съставянето на електронен фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3б и препратката за влизане в сила на електронните фишове, съдържаща се в чл. 189ж, ал. 7 ЗДвП, след като в ал. 1 на нормата не е предвидена възможност за съставяне на електронен фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП (в сила към датата на издаване на процесния ЕФ). След като цели административнонаказателна репресия, законодателят следва да бъде ясен, конкретен и точен при създаването на правните норми.

Правилно, в процесния случай, освен това районният съд е констатирал, че не са посочени данни за това какво е било конкретното изминато разстояние и тол-сегментите, в които процесното ППС е навлязло. Неясното описание на нарушението не позволява да се определи размерът на дължимата пътна такса и не става ясно как е бил определен този размер.

За пълнота на изложението, следва да бъде посочено, като самостоятелно основание за отмяна на

обжалвания ЕФ, че при издаването му е нарушен принципът на пропорционалност. Настоящата касационната инстанция намира, че наложеното наказание е непропорционално на тежестта на извършеното нарушение като съобразява в тази връзка Решение от 21.11.2024 г. по дело С-61/2023 г. на СЕС, съгласно което член 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г., трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция с фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, включително когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност чрез заплащане на „компенсаторна такса“ с фиксиран размер.

Не са налице твърдените от касатора нарушения, допуснати от СРС при тълкуването и прилагането на закона. Поради това, правилни са изводите на СРС, че е налице нарушение на процесуалните правила при издаването на процесния ЕФ.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд София – град, XXVII касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 49 от 06.01.2025 г., постановено по НАХД № 12691 по описа за 2024 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 132-ри състав.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

ЧЛЕНОВЕ